

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 251/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/133/2023 zo 7. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu uvedeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, prikázal krajskému súdu bezodkladne prepustiť ho z väzby na slobodu a priznal mu trovy konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Stred, Banská Bystrica z 29. septembra 2022 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení.

3. Sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 36Tp/46/2022 z 2. októbra 2022 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd zároveň väzbu sťažovateľa s poukazom na § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nenahradil dohľadom

probačného a mediačného úradníka ani písomným sľubom. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 1Tpo/60/2022 z 27. októbra 2022 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

4. Uznesením sp. zn. 36Tp/46/2022 z 3. februára 2023 okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, pričom väzbu sťažovateľa s poukazom na § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka ani písomným sľubom. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 1Tpo/6/2023 zo 14. marca 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

5. Prokurátor podal 24. marca 2023 na sťažovateľa na okresnom súde obžalobu pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. Po podaní obžaloby rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 35Tk/1/2023 zo 4. apríla 2023 podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku tak, že sťažovateľa ponechal vo väzbe. Okresný súd súčasne väzbu sťažovateľa s poukazom na § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 3Tos/43/2023 z 20. apríla 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

6. V poradí poslednú žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu okresný súd uznesením sp. zn. 35Tk/1/2023 zo 16. novembra 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zamietol. Okresný súd súčasne väzbu sťažovateľa s poukazom na § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka ani písomným sľubom. Sťažnosť, ktorú podal sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu, krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej poukazuje na nedostatok dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Proti sťažovateľovi sa nevedie iné trestné stíhanie a dosiaľ nebol súdne trestaný. Skutok, ktorý sa mu dáva za vinu, sa mal stať v roku 2019, pričom od tohto času viedol riadny život. Spoločníci v údajnej trestnej činnosti sú toho času vo výkone trestu odňatia slobody, takže pokračovanie v tvrdenej trestnej činnosti nie je možné. Skutková veta obmedzuje vec na presný časový úsek (jedna záležitosť), nejde o pokračovací trestný čin. Potreba väzobného stíhania vychádza z tvrdení tzv. kajúcnika, ktorý je nedôveryhodný. Prokurátor nepredložil dôkazy svedčiace v prospech sťažovateľovej väzby, z čoho vyplýva, že sťažovateľ sa nemohol brániť.

8. Argumenty zhrnuté v predošlom bode sťažovateľ podrobnejšie odôvodňuje parciálnymi námietkami uvedenými v ústavnej sťažnosti, s ktorými sa ústavný súd oboznámil a nepovažuje za potrebné ich na tomto mieste reprodukovať.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstata podanej ústavnej sťažnosti spočíva v konečnom dôsledku v námietke deficitu odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podľa názoru sťažovateľa je dôvodnosť tzv. preventívnej väzby podopretá len nedostatočne, pričom konajúce orgány sa nevyrovnali s kľúčovými argumentmi, ktoré smerujú k potrebe prepustenia sťažovateľa z väzby na slobodu.

10. Väzba fyzickej osoby predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do osobnej slobody a práv. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. IV. ÚS 321/2022) pritom vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, kde sú implicitne obsiahnuté hmotné aj procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje viacero čiastkových práv, ako napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (m. m. napr. III. ÚS 7/00, IV. ÚS 321/2022). Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je pritom aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby takéto rozhodnutia boli založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (m. m. napr. III. ÚS 115/08, III. ÚS 515/2023, IV. ÚS 207/07).

11. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj so zreteľom na ľudskoprávne posolstvá dohovoru (m. m. napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05, IV. ÚS 321/2022), s ktorými musí byť v plnom súlade.

12. Právomoc ústavného súdu vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavnoprocenčné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba (m. m. napr. II. ÚS 94/2012, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 435/2023). Pri posúdení napadnutého uznesenia nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzuje na posúdenie otázky, či je odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavnoprávne akceptovateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli podnietiť také prípadné rozhodnutia a postupy krajského súdu v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. napr. I. ÚS 299/2022, IV. ÚS 556/2023).

13. Napokon ústavný súd v rámci všeobecných východísk dodáva, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesenia okresného súdu a napadnutého uznesenia pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v synergetickej spojitosti a integrálnej celistvosti.

14. Ústavný súd v súvislosti s odôvodnením nevyhnutnosti väzobného stíhania sťažovateľa poukazuje primárne na závery krajského súdu uvedené na s. 8 až 10 napadnutého uznesenia. Odtiaľ v podstatných rysoch vyplýva, že obava z ďalšieho pokračovania v rovnakej alebo obdobnej trestnej činnosti pramení nielen z druhu, charakteru, rozsahu a zo závažnosti trestnej činnosti, ale aj z dôvodov, ktoré tkvejú v osobe sťažovateľa. Krajský súd pritom neponechal bez povšimnutia argumenty sťažovateľa produkované v konaní pred všeobecnými súdmi, ktoré napokon zopakoval aj v ústavnej sťažnosti, pretože v podstatnom obsahovom posolstve v reakcii na nich uviedol, že v porovnaní s danou trestnou činnosťou nie je doterajší riadny život sťažovateľa spôsobilý eliminovať obavu z pokračovania v trestnej činnosti.

15. Vo zvyšku pomerne stručného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd odkázal na uznesenie okresného súdu, čo je z hľadiska reflektovania ústavnoprávnych požiadaviek korektné. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) totiž platí, že ak sa súd rozhodne odkázať na odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie, môže byť takýto postup v každom prípade prípustný za podmienky, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno považovať za dostatočne odôvodnené [pozri rozsudok ESJP Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, č. 19997/02, § 33; rozsudok ESJP Albert proti Rumunsku zo 16. 2. 2010, č. 31911/03, § 40; rozsudok ESJP Hirvisaari proti Fínsku z 27. 9. 2001, č. 49684/99, § 31 – § 33; rovnako m. m. I. ÚS 540/2022].

16. Pri dôvodoch uznesenia okresného súdu, ktoré krajský súd potvrdil a pripojil ho k svojmu rozhodnutiu, čím dal stranám jasne najavo, že súhlasí s jeho argumentáciou (m. m. napr. I. ÚS 540/2022), ústavný súd upriamuje pozornosť na argumentáciu uvedenú predovšetkým na s. 26 a nasl. uznesenia. Odtiaľ z hľadiska dôsledkov vyplýva, že to nebol jedine druh, charakter, rozsah či závažnosť tvrdenej trestnej činnosti, o ktoré okresný súd oprel sťažovateľovu väzbu. Na s. 26 uznesenia okresného súdu je totiž upriamená pozornosť na podozrenie z ďalšej závažnej trestnej činnosti, ktorej sa mal sťažovateľ dopustiť, a to v organizovanej skupine, ktorá bola zatiaľ nešpecifikovaného zloženia. Z tohto dôvodu neobstojí ani argument sťažovateľa, podľa ktorého spoločníci v údajnej trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný v aktuálnom konaní, sú toho času vo výkone trestu odňatia slobody, takže ďalšie pokračovanie v uvádzanej trestnej činnosti nie je možné, ako ani poukaz na to, že žalovaná trestná činnosť sa odohrala v presnom časovom úseku.

17. Z uznesenia okresného súdu vyplýva aj konkrétna a priliehavá skutková okolnosť tkvejúca priamo v osobe sťažovateľa (popis sťažovateľovho správania), ktorá sťažovateľovo konanie počas žalovaného skutku odlišovala od správania ostatných na veci zainteresovaných osôb a z ktorej okresný súd odvodil vo vzťahu k osobe sťažovateľa personálne priliehavú obavu z ďalšieho

páchania trestnej činnosti (s. 30, ako aj s. 22 a 23). Ak ide o sťažovateľov poukaz na výpoveď tzv. kajúcnika, ústavný súd dáva do pozornosti, že jeho výpoveď nie je hodnotená izolovane, ale je podporovaná závermi svedka [REDACTED] (s. 19 a 25 uznesenia okresného súdu) a takisto adresnými závermi vyplývajúcimi zo znaleckého posudku č. 121/2022 (s. 22, 23 a 35 uznesenia okresného súdu). Potreba väzobného stíhania sťažovateľa tak nepochybne nerezultuje len zo samostatne stojacich tvrdení tzv. kajúcnika, pričom so zreteľom na uvádzané závery nemožno priznať pozitívnu relevanciu ani sťažovateľovmu tvrdeniu, podľa ktorého nedošlo k predloženiu dôkazov svedčiacich v prospech väzobného stíhania.

18. Ústavný súd tak konštatuje, že aj okresný súd vo svojom uznesení, ktorého dôvody sa posudzujú vo vzájomnej integrite s argumentmi uvedenými v napadnutom uznesení, v reakcii na sťažovateľove úvahy predostrel vlastné kontrapozičné argumenty a takýmto spôsobom sa vyrovnal so sťažovateľovou argumentáciou. Poukazujúc na svoju rozhodovaciu prax (m. m. napr. II. ÚS 348/2016, III. ÚS 8/2024), ústavný ešte pripomína, že pri rozhodovaní o tzv. preventívnej väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený (obžalovaný) bude konať tak, ako predpokladá už uvedený dôvod väzby, ak nebude vzatý do väzby. Zákon teda nevyžaduje absolútnu istotu o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby.

19. Ústavný súd sumarizačne uzatvára, že krajský súd sa v spojitosti so závermi okresného súdu zaoberal podstatnými námietkami sťažovateľa zopakovanými aj v ústavnej sťažnosti v rozsahu postačujúcom na konštatovanie, že sťažovateľ dostal v konaní pred všeobecnými súdmi odpoveď na všetky relevantné argumenty. Nepochybili preto všeobecné súdy, ak sa niektorými námietkami sťažovateľa osobitne nezaoberali a detailnejšie ich nevyhodnotili, pretože všeobecný súd v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. napr. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, II. ÚS 591/2023). Odôvodnenie uznesenia okresného súdu a napadnutého uznesenia, ktoré vo vzájomnej integrite korektne objasnilo skutkový a právny základ oboch rozhodnutí, preto postačuje na prijatie záveru o tom, že z tohto aspektu boli plne rešpektované jednotlivé referenčné kritériá, na ktoré sťažovateľ poukazuje v ústavnej sťažnosti.

20. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje v podstate obsahovo identické námietky, aké v korešpondujúcej časti uviedol pred okresným súdom a následne pred krajským súdom ako sťažnostným súdom. Ústavný súd však nie je ďalšou, alternatívnou a ani mimoriadnou inštanciou, ktorá opakovane preskúma rovnaké alebo obdobné argumenty, ktoré sťažovateľ predkladal v konaní pred všeobecnými súdmi (m. m. napr. III. ÚS 645/2023, III. ÚS 118/2024). Napokon ústavný súd dodáva, že len skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi krajského súdu nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama osebe viesť k záveru o arbitrárnosti druhostupňového uznesenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. napr. IV. ÚS 357/2023).

21. Osobitne k námietke porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru ústavný súd dodáva, že jeho uplatnenie prichádza do úvahy primárne pri vzatí do väzby, a nie pri rozhodovaní o preskúmaní dôvodov väzby počas jej trvania, či už na základe podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, predĺženia väzby na podklade návrhu prokurátora, alebo napríklad po podaní obžaloby

prokurátorom. Možnosť náhrady väzby upravenú v tomto ustanovení preskúmal a vyhodnotil krajský súd ústavne udržateľným spôsobom.

22. V konkrétnom prípade ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením a obsahom označených referenčných kritérií podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa už stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu